

คู่มือ

หลักเกณฑ์การคัดเลือก
และการรับสมัครบุคคลผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
ที่สมควรได้รับการพิจารณายกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็น
ศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๙

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม

บทนำ

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ วันศิลปินแห่งชาติ เป็นวันสำคัญยิ่งของประชาชนชาวไทย เนื่องจากเป็นวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคคลผู้มีความสามารถยอดเยี่ยมทางศิลปะ สาขาทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ มาตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๒๘ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ศิลปินแห่งชาติเข้ารับพระราชทานเข็มและโล่เชิดชูเกียรติ และกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้จัดงานเชิดชูเกียรติเป็นประจำทุกปี สร้างความภูมิใจให้แก่ศิลปินที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นอย่างยิ่ง

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินการสรรหาศิลปินผู้สร้างสรรค์งานศิลปะ อันทรงคุณค่าเป็นมรดกล้ำค่าของแผ่นดินและประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ปัจจุบันมีรวมทั้งสิ้น ๒๖๖ คน การยกย่องเชิดชูเกียรติมีการศึกษา ค้นคว้าผลงานศิลปะของศิลปินที่สร้างสรรค์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ให้ปรากฏแน่ชัดว่าผลงานดังกล่าวมีคุณูปการยิ่งแก่แผ่นดิน เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติในแต่ละสาขา ผู้ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติมิได้ถือว่าเป็นผู้ชนะการประกวดรางวัลศิลปินแห่งชาติแต่อย่างไร

การได้มาซึ่งศิลปินแห่งชาติในแต่ละปีนั้น มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกจากคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติและคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยศิลปินแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาศิลปะ และนักวิชาการ ใน ๓ สาขา คือ

๑. สาขาทัศนศิลป์
๒. สาขาวรรณศิลป์
๓. สาขาศิลปะการแสดง

เมื่อผ่านขั้นตอนการสรรหาและคัดเลือกในขั้นต้นแล้ว ต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ และคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นที่สุดแล้ว จึงประกาศผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติต่อสื่อมวลชนทันที โดยประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ตลอดระยะการดำเนินงานโครงการศิลปินแห่งชาติที่ผ่านมา กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานเป็นลำดับ ทั้งนี้ เพื่อให้การสรรหาและคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชนและให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ในการนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้นำผลสรุปจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรม คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มาประมวลและวิเคราะห์สาระสำคัญ สรุปเป็นแนวทางการสรรหาและคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ การพิจารณาคัดเลือกนั้น สิ่งสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติของแต่ละสาขา คือ ข้อมูลศิลปินที่น่าเสนอเข้ารับการพิจารณา ผู้เสนอจึงมีความสำคัญต่อการจัดทำข้อมูลให้สมบูรณ์ ถูกต้องเป็นไปตามแบบเสนอที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมกำหนด

ดังนั้น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จึงได้จัดทำคู่มือการสรรหาและคัดเลือกศิลปินแห่งชาติขึ้น เพื่อแนะนำผู้เสนอให้เข้าใจ สามารถดำเนินการได้ถูกต้องอย่างมีคุณภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่ออนุกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ และเป็นประโยชน์อย่างมากต่อศิลปินที่เข้ารับการพิจารณา ประกอบด้วย

๑. กฎกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๕ (หลักเกณฑ์การคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ)

๒. ความหมายขอบข่ายในการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ

๓. แบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานศิลปินเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ

พุทธศักราช ๒๕๕๙

กฎกระทรวง

กำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก
และประโยชน์ตอบแทนของศิลปินแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
วัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้เรียกว่า “กฎกระทรวงกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก
และประโยชน์ตอบแทนของศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ศิลปินแห่งชาติ” หมายความว่า ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะอันทรงคุณค่าและแสดง
ศักดิ์ศรีของชาติ

“ประโยชน์ตอบแทน” หมายความว่า เงินตอบแทน ค่ารักษาพยาบาล ค่าช่วยเหลือเมื่อประสบภัย
ค่าของเยี่ยมในยามเจ็บป่วยหรือโอกาสสำคัญ ตลอดจนสวัสดิการและประโยชน์ตอบแทนอื่น

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ข้อ ๓ ศิลปินแห่งชาติต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปะในสาขา ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาทัศนศิลป์

(๒) สาขาศิลปะการแสดง

(๓) สาขาวรรณศิลป์

ข้อ ๔ การกำหนดประเภทผลงานศิลปะในแต่ละสาขามาตามข้อ ๓ ให้เป็นไปตามที่อธิบดี
ประกาศกำหนด

ข้อ ๕ ศิลปินแห่งชาติต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย และยังมีชีวิตอยู่ในวันประกาศยกย่อง

(๒) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับของวงการศิลปะ
ในสาขานั้น

(๓) เป็นผู้สร้างสรรค์และพัฒนาศิลปะในสาขาที่ได้รับการประกาศยกย่อง
 (๔) เป็นผู้ผดุง ถ่ายทอด เผยแพร่ หรือเป็นต้นแบบศิลปะในสาขาที่ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ

(๕) เป็นผู้ที่มีคุณธรรม ทุ่่มเท และอุทิศตนเพื่องานศิลปะ
 (๖) เป็นผู้มีความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและมนุษยชาติ
 ข้อ ๖ ผู้ที่มีสิทธิได้รับการพิจารณายกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติจะต้องมีผลงานทางด้านศิลปะตามข้อ ๔ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผลงานที่สื่อให้เห็นถึงคุณค่าในความคิด ความจริง ความงาม อารมณ์ และคุณค่าทางจิตวิญญาณ
 (๒) เป็นผลงานที่แสดงออกถึงแนวคิด สร้างพลังความรู้ และการพัฒนาสติปัญญาแก่มนุษยชาติ
 (๓) เป็นผลงานที่ก่อให้เกิดความรู้สึกระหว่างอารมณ์ และส่งเสริมจินตนาการ
 (๔) เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ มีเอกลักษณ์ มีทักษะสูง มีกลวิธีเชิงสร้างสรรค์ ไม่แสดงเจตนา หรือจงใจในการคัดลอกหรือเลียนแบบผลงานของผู้อื่นทั้งเปิดเผยและแอบแฝง

ข้อ ๗ ผู้ซึ่งได้รับเสนอชื่อเป็นศิลปินแห่งชาติจะต้องเผยแพร่และได้รับการยอมรับคุณค่าผลงานดังต่อไปนี้

(๑) ผลงานได้รับการจัดแสดง ถ่ายทอดหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานอ้างอิงโดยเป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิด พัฒนาการทางงานศิลปะอย่างเด่นชัด

(๒) ผลงานได้รับรางวัล หรือได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในระดับภูมิภาค ระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ซึ่งมีกระบวนการพิจารณาที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ

ข้อ ๘ ให้สภาวัฒนธรรม องค์กรวิชาชีพ สถาบันการศึกษา สถาบันทางศิลปะ และเครือข่ายทางวัฒนธรรมทั่วประเทศเสนอรายชื่อและผลงานของบุคคลซึ่งสมควรหรือเหมาะสมเป็นศิลปินแห่งชาติ โดยให้หัวหน้าองค์กรหรือหน่วยงานเป็นผู้ลงนามเสนอรายชื่อและผลงานต่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรมตามแบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงาน เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติตามที่อธิบดีประกาศกำหนด บุคคลทั่วไปให้เสนอผ่านศิลปินแห่งชาติ หรือองค์กรวิชาชีพ หรือเครือข่ายวัฒนธรรมทั่วประเทศได้ ระยะเวลาในการยื่นเสนอรายชื่อและผลงานของบุคคลซึ่งสมควรหรือเหมาะสมเป็นศิลปินแห่งชาติให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๙ เมื่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้รับแบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติตามข้อ ๘ แล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติ เอกสาร หลักฐานและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เสนอแก้ไขเพิ่มเติม จัดส่งเอกสาร หลักฐาน หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมตรวจสอบคุณสมบัติ เอกสาร หลักฐานและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ให้เสนอผลการตรวจสอบ รวมทั้งเอกสาร หลักฐาน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นศิลปินแห่งชาติ

ข้อ ๑๑ ศิลปินแห่งชาติซึ่งได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติต้องมอบผลงานให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่าหนึ่งผลงาน เพื่อนำไปเผยแพร่เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ข้อ ๑๒ ประโยชน์ตอบแทนของศิลปินแห่งชาติ ให้จ่ายจากเงินของกองทุน

ข้อ ๑๓ ให้ศิลปินแห่งชาติได้รับประโยชน์ตอบแทน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินตอบแทนรายเดือนตลอดระยะเวลาที่มีชีวิตอยู่ในอัตราตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตัว เช่นเดียวกับผู้มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยอนุโลม เว้นแต่ผู้มีสิทธิเบิกจากหน่วยงานอื่น ให้เบิกจากหน่วยงานนั้นก่อน ถ้าเบิกจากหน่วยงานนั้นได้ต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้มีสิทธิเบิกในส่วนที่ยังขาดอยู่ แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาทต่อปี

(๓) เงินช่วยเหลือประสพสาธารณภัยเท่าที่เสียหายจริง รายละเอียดไม่เกินห้าหมื่นบาทต่อครั้ง

(๔) ค่าของเยี่ยมในยามเจ็บป่วยหรือในโอกาสสำคัญเท่าที่จ่ายจริง รายละเอียดไม่เกินสามพันบาทต่อครั้ง

(๕) เงินช่วยเหลือเมื่อเสียชีวิต เพื่อร่วมบำเพ็ญกุศลศพ รายละเอียดสองหมื่นบาท

(๖) ค่าเครื่องเคารพศพตามประเพณีที่เหมาะสมเท่าที่จ่ายจริง รายละเอียดไม่เกินสามพันบาท

(๗) เงินช่วยเหลือค่าจัดทำหนังสือเผยแพร่ผลงานเมื่อเสียชีวิต เท่าที่จ่ายจริง รายละเอียดไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สุกมล คุณปลื้ม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติให้การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของศิลปินแห่งชาติที่จะได้รับจากเงินกองทุนเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ความหมายและขอบข่ายในการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ

๑. สาขาทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่มองเห็นได้ด้วยตา แบ่งออกเป็น วิจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์

วิจิตรศิลป์ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ สื่อประสม ภาพถ่าย ฯลฯ

ประยุกต์ศิลป์ เช่น สถาปัตยกรรมไทย สถาปัตยกรรมร่วมสมัย ภูมิสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมผังเมือง สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ ออกแบบอุตสาหกรรม ประณีตศิลป์ ฯลฯ

๒. สาขาวรรณศิลป์

วรรณศิลป์ หมายถึง งานประพันธ์ที่แต่งอย่างมีศิลปะ ทั้งประเภทบันเทิงคดีและสารคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ สารคดีและอื่น ๆ ซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความรู้สึกสะเทือนใจ และกลวิธีการนำเสนออย่างมีชั้นเชิง

๓. สาขาศิลปะการแสดง

ศิลปะการแสดง หมายถึง ศิลปะที่สื่อผ่านการแสดง ซึ่งเป็นได้ทั้งวิจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ รวมทั้ง ศิลปะพื้นบ้าน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย

ดนตรีไทย หมายถึง การประพันธ์ การเรียบเรียงบทเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรี การขับร้อง และการผลิต ทั้งที่เป็นมาตรฐานกลางของชาติ รวมทั้งการดนตรี การขับร้องพื้นบ้านของภาคต่างๆ ในประเทศไทย เช่น ปี่พาทย์ เครื่องสาย มโหรี ดนตรีในพระราชพิธี พิธีกรรมของชาวบ้านทุกภูมิภาค ฯลฯ

นาฏศิลป์ไทย หมายถึง การแสดงนาฏศิลป์ของไทย ทั้งที่เป็นของราชสำนัก การแสดงทั่วไป และการแสดงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย รวมถึงการออกแบบท่ารำ การผลิตศิลปะการแสดงที่เกี่ยวข้อง เช่น โขน ละคร ฟ้อนรำ ลิเก หุ่น ฯลฯ

๒) กลุ่มดนตรีสากลและนาฏศิลป์สากล

ดนตรีสากล หมายถึง การประพันธ์ การเรียบเรียงบทเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรี การขับร้อง และการผลิต เช่น ดนตรีคลาสสิก ดนตรีไทยสากล ดนตรีไทยลูกทุ่ง ฯลฯ

นาฏศิลป์สากล หมายถึง การแสดงนาฏศิลป์สากลอย่างมีแบบแผน การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย รวมถึงการออกแบบ การผลิตศิลปะการแสดงที่เกี่ยวข้อง เช่น บัลเลต์ แจ๊สแดนซ์ ฯลฯ

๓) กลุ่มภาพยนตร์และละคร

ภาพยนตร์ หมายถึง งานผลิตภาพเคลื่อนไหวที่สะท้อนเรื่องราวสังคมและวัฒนธรรมที่สร้างขึ้น ได้อย่างมาตรฐานที่สื่อผ่านภาพยนตร์ขาว ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์เรื่อง โดยเกิดจากการผลิตหรือการแสดง

ละครวิทยุโทรทัศน์ หมายถึง งานผลิตละครผ่านช่องทางวิทยุโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นได้อย่างมาตรฐาน ด้วยรูปแบบของละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ ฯลฯ

ละครเวที หมายถึง งานผลิตละครในรูปแบบของการแสดงสดบนเวทีต่อหน้าผู้ชมในลักษณะของละครพูด ละครเพลง ละครสื่อผสม ละครที่สื่อสารผ่านสื่อร่างกาย ฯลฯ

**แบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติเป็น
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง**

ชื่อ- นามสกุล

(ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

รูปถ่ายปัจจุบัน
หน้าตรง
ขนาด ๒ นิ้ว

เสนอเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง

- กลุ่มวิจิตรศิลป์ ด้าน

☐ จิตรกรรม

☐ ภาพพิมพ์

☐ ภาพถ่าย

☐ ประติมากรรม

☐ สื่อผสม

☐ อื่น ๆ

- กลุ่มประยุกต์ศิลป์ ด้าน

☐ สถาปัตยกรรมไทย

☐ ภูมิสถาปัตยกรรม

☐ สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์

☐ ประณีตศิลป์

☐ สถาปัตยกรรมร่วมสมัย

☐ สถาปัตยกรรมผังเมือง

☐ การออกแบบอุตสาหกรรม

☐ อื่น ๆ

๑. ประวัติชีวิตส่วนตัว

- วัน เดือน ปีเกิด

- ภูมิลำเนา

- ที่อยู่ (บ้านและที่ทำงาน ที่สามารถติดต่อได้ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารหรืออีเมล)

๒. ประวัติการศึกษา (ทั้งสายสามัญและสายศิลปะ)

- พ.ศ. ที่จบการศึกษา วุฒิการศึกษา และสถาบันที่สำเร็จการศึกษา (เรียงลำดับเวลา)

๓. ประวัติการทำงาน

- การทำงานทั้งอาชีพส่วนตัว และอาชีพด้านศิลปะ เน้นประวัติการทำงานด้านศิลปะเป็นสำคัญ ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน (ระบุตำแหน่ง และสถานที่ปฏิบัติงาน เรียงลำดับเวลา)

๔. การสร้างสรรค์ผลงาน (ระบุให้ชัดเจนตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน)

- บรรยายความเป็นมาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ สิ่งแวดล้อมที่จูงใจให้คิดสร้างผลงานหรือแรงจูงใจให้สนใจงานศิลปะ

- บรรยายกระบวนการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานว่ามีขั้นตอนเป็นอย่างไร มีความมุ่งหวังอย่างไร ชี้ให้เห็นคุณค่างานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้น ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

- สำหรับผู้เสนอผลงานด้านสถาปัตยกรรม บรรยายผลงานสถาปัตยกรรมที่ออกแบบและสร้างขึ้นภายในประเทศ และต่างประเทศที่สำคัญทุกชิ้น (ระบุชื่อสถาปัตยกรรมนั้น ๆ และสถานที่ก่อสร้าง เรียงลำดับเวลา)

๕. การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนในประเทศและต่างประเทศ

- ผลงานจัดแสดงในประเทศ แสดงเดี่ยว หรือแสดงกลุ่ม หรือแสดงร่วมกับผู้อื่น แยกให้ชัดเจน พร้อมสูจิบัตรการแสดงผลงาน (เรียงลำดับเวลา)

- ผลงานจัดแสดงในต่างประเทศ แสดงเดี่ยว หรือแสดงกลุ่ม หรือแสดงร่วมกับผู้อื่น แยกให้ชัดเจน พร้อมสูจิบัตรการแสดงผลงาน (เรียงลำดับเวลา)

๖. การถ่ายทอดและเผยแพร่ข้อมูลผลงานศิลปะ

- ผลงานเผยแพร่ในสิ่งสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ บทความในนิตยสาร วารสารต่าง ๆ และอื่น ๆ (ระบุชื่อ บทความหรือชื่อหนังสือ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์)

- ผลงานเผยแพร่ทางวิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ (ระบุชื่อรายการวิทยุโทรทัศน์และ อินเทอร์เน็ต เรียงลำดับเวลา)

๗. รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

- รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับในระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ (ระบุปีที่ได้รับ ชื่อรางวัล หน่วยงานที่มอบให้ เรียงลำดับเวลา)

๘. การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

- บรรยายการทำคุณประโยชน์เพื่อสังคมและสาธารณกุศลอื่นในภาพรวม เช่น การถ่ายทอด ทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

๙. ชีวิตปัจจุบัน

- บรรยายให้เห็นว่าปัจจุบันเป็นอย่างไร ยังคงสร้างสรรค์ผลงานหรือไม่ เพราะเหตุใด อย่างไร

๑๐. รายละเอียดผลงานนำเสนอ

๑๐.๑ ผู้เสนอผลงานสาขาทัศนศิลป์ กลุ่มจิตรศิลป์

ให้นำตัวอย่างภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ที่มีพัฒนาการก่อนหน้านี้จนถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี และผลงานไม่น้อยกว่า ๓๐ ผลงาน เสนอพร้อมกับบอกชื่อผลงาน เทคนิค ขนาดของภาพ พ.ศ. ที่สร้างขึ้น ใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ติดตั้ง ณ แห่งใด เพื่อให้เห็นพัฒนาการของการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเฉพาะผลงานสร้างสรรค์ปัจจุบัน จัดทำเป็นรูปเล่มต่างหาก พร้อมบันทึกในรูปแบบวีซีดี/ดีวีดี/ฟลอปปีดิสก์

๑๐.๒ ผู้เสนอผลงานสาขาทัศนศิลป์ กลุ่มประยุกตศิลป์

๑) ด้านสถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมร่วมสมัย ให้นำเสนอตัวอย่างผลงาน ที่สร้างสรรค์โดดเด่นก่อนหน้านี้จนถึงปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี และผลงานไม่น้อยกว่า ๖ - ๑๐ ผลงาน ตัวอย่างผลงานดังกล่าว ต้องเป็นผลงานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ประกอบด้วย แบบก่อสร้างสถาปัตยกรรม แผนผัง บริเวณ แผนผังอาคาร และอื่นๆ ได้แก่ หนังสือ สูจิบัตร เอกสารสิ่งพิมพ์ โดยจัดทำเป็นรูปเล่มต่างหาก พร้อมบันทึกในรูปแบบวีซีดี/ดีวีดี/ฟลอปปีดิสก์

๒) ด้านภูมิสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ สถาปัตยกรรมผังเมือง ให้นำเสนอตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ที่โดดเด่นก่อนหน้านี้จนถึงปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี และผลงานไม่น้อย

กว่า ๖ - ๑๐ ผลงาน พร้อมทั้งแบบสถาปัตยกรรม หรือแผนผังภายในอาคาร หรือผังเมือง และอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือ สูจิบัตร เอกสารสิ่งพิมพ์ จัดทำเป็นรูปเล่มต่างหาก พร้อมบันทึกในรูปแบบวีซีดี/ดีวีดี/พาวเวอร์พอยท์

๓) ด้านการออกแบบอุตสาหกรรมและประณีตศิลป์ ให้นำเสนอตัวอย่างภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ที่โดดเด่นก่อนหน้านี้จนถึงปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และผลงานไม่น้อยกว่า ๓๐ ผลงาน บรรยายแนวคิดวิธีการออกแบบและการพัฒนาการของงานสร้างสรรค์ผลงาน พร้อมทั้งรายละเอียดเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของแนวคิดการออกแบบและการพัฒนา จัดทำเป็นรูปเล่มต่างหาก พร้อมบันทึกในรูปแบบ วีซีดี/ดีวีดี/พาวเวอร์พอยท์

๑๑. สื่อผลงานที่นำเสนอ

- เอกสารแบบเสนอประวัติและผลงาน (ข้อ ๑ - ๙)	จำนวน ๑ เล่ม
- วีซีดีหรือดีวีดีบรรจุแบบเสนอประวัติและผลงาน จัดทำเป็นไฟล์เวิร์ด	จำนวน ๑ แผ่น
- วีซีดีหรือดีวีดีบรรจุรูปภาพประกอบในแบบเสนอฯ ในรูปแบบ .jpg	จำนวน ๑ แผ่น
- พาวเวอร์พอยท์ไม่เกิน ๕๐ หน้า หรือวิดีโอที่นำเสนอประวัติและผลงาน
ไม่เกิน ๑๐ นาที (ถ้ามี)	จำนวน ๑ แผ่น
- หนังสือ หรือสูจิบัตร หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ (ถ้ามี)	จำนวน.....เล่ม
- อื่น ๆ	

ลงชื่อ.....ผู้เสนอผลงาน
(.....)

ตำแหน่ง.....

องค์กร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารแนบท้าย สาขาทัศนศิลป์

๑. การเสนอรายชื่อ ประวัติและผลงานของศิลปินซึ่งสมควรหรือเหมาะสมเป็นศิลปินแห่งชาติ ให้เสนอผ่าน บุคคล ได้แก่ ศิลปินแห่งชาติ หรือเครือข่ายทางวัฒนธรรมทั่วประเทศ เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันทางศิลปะ องค์กรวิชาชีพ สภาวัฒนธรรม วัฒนธรรมจังหวัด ฯลฯ โดยให้หัวหน้าองค์กรหรือหน่วยงานเป็นผู้ลงนามเสนอ ตามแบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมประกาศกำหนด พร้อมหนังสือแนะนำเรียนอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒. ข้อมูลรายชื่อ ประวัติและผลงานของศิลปินที่ไม่ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ให้ติดต่อขอรับคืนภายใน ๖๐ วัน (นับจากวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

รายละเอียดของผู้เสนอผลงาน

ผู้เสนอชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ/ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเลขโทรสาร/อีเมล.....

ที่อยู่.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเลขโทรสาร/อีเมล.....

**แบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติเป็น
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์**

ชื่อ-นามสกุล

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ).....

รูปถ่ายปัจจุบัน

หน้าตรง

ขนาด ๒ นิ้ว

เสนอเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

๑. ประวัติชีวิตส่วนตัว

- วัน เดือน ปีเกิด
- ภูมิลำเนา
- ที่อยู่ (บ้านและที่ทำงาน ที่สามารถติดต่อได้ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารหรืออีเมล)

๒. ประวัติการศึกษา (ทั้งสายสามัญและสายศิลปะ)

- พ.ศ. ที่จบการศึกษา วุฒิการศึกษา และสถาบันที่สำเร็จการศึกษา (เรียงลำดับเวลา)

๓. ประวัติการทำงาน

- การทำงานทั้งอาชีพส่วนตัว และอาชีพด้านวรรณศิลป์ เน้นประวัติการทำงานด้านวรรณศิลป์ เป็นสำคัญ ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน (ระบุตำแหน่ง และสถานที่ปฏิบัติงาน เรียงลำดับเวลา)

๔. ผลงานวรรณศิลป์ (ระบุผลงานสำคัญตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน)

๕. การสร้างสรรค์ผลงาน

- วิเคราะห์ภาพรวมของผลงาน ความคิด รูปแบบ เนื้อหา กลวิธีการนำเสนอ ฯลฯ
- ยกตัวอย่างผลงานสำคัญที่สร้างสรรค์เป็นเอกลักษณ์ ประเมินผลงานเหล่านั้น อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิดการสร้างงานในแต่ละเรื่องว่าต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้อย่างไร

๖. การถ่ายทอดความรู้ความสามารถด้านวรรณกรรม

- บรรยายให้เห็นถึงการถ่ายทอดประสบการณ์ทางวรรณศิลป์โดยตนเองหรือโดยผลงาน

๗. รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

- รางวัลหรือเกียรติคุณที่ได้รับในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ (ระบุปีที่ได้รับ ชื่อรางวัล หน่วยงานที่มอบให้ เรียงลำดับเวลา)

๘. การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

- บรรยายการทำคุณประโยชน์เพื่อสังคมและสาธารณกุศลอื่นในภาพรวม

๙. การเผยแพร่ผลงาน

- บรรยายให้ทราบถึงการสร้างสรรค์ผลงานหรือการเผยแพร่งานในปัจจุบัน

๑๐. ผลงานและสื่อที่นำเสนอ

- เอกสารแบบเสนอประวัติและผลงาน (ข้อ ๑ - ๙)	จำนวน ๑ เล่ม
- ผลงานสำคัญ	จำนวน ๒ ชุด
- วิสัยทัศน์หรือวิสัยทัศน์บรรจุแบบเสนอประวัติและผลงาน จัดทำเป็นไฟล์เวิร์ด	จำนวน ๑ แผ่น
- วิสัยทัศน์หรือวิสัยทัศน์บรรจุรูปภาพประกอบในแบบเสนอ ในรูปแบบ .jpg (ถ้ามี)	จำนวน ๑ แผ่น
- พาวเวอร์พอยท์ ไม่เกิน ๕๐ หน้า หรือวีดิทัศน์นำเสนอประวัติและผลงาน ไม่เกิน ๘ นาที (ถ้ามี)	จำนวน ๑ แผ่น
- อื่น ๆ	

ลงชื่อ.....ผู้เสนอผลงาน
(.....)

ตำแหน่ง.....

องค์กร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารแนบท้าย สาขาวรรณศิลป์

๑. การเสนอรายชื่อ ประวัติและผลงานของศิลปินซึ่งสมควรหรือเหมาะสมเป็นศิลปินแห่งชาติ ให้เสนอผ่าน บุคคล ได้แก่ ศิลปินแห่งชาติ หรือเครือข่ายทางวัฒนธรรมทั่วประเทศ เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันทางศิลปะ องค์กรวิชาชีพ สภาวัฒนธรรม วัฒนธรรมจังหวัด ฯลฯ โดยให้หัวหน้าองค์กรหรือหน่วยงานเป็นผู้ลงนามเสนอ ตามแบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมประกาศกำหนด พร้อมหนังสือแนะนำเรียนอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒. ข้อมูลรายชื่อ ประวัติและผลงานของศิลปินที่ไม่ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ให้ติดต่อบริษัทรับค่านภายใน ๖๐ วัน (นับจากวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

รายละเอียดของผู้เสนอผลงาน

ผู้เสนอชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ/ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเลขโทรสาร/อีเมล.....

ที่อยู่.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเลขโทรสาร/อีเมล.....

**แบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติเป็น
ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง**

ชื่อ-นามสกุล

(ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อที่ใช้ในวงการศิลปะการแสดง/นามแฝง.....

รูปถ่ายปัจจุบัน
หน้าตรง
ขนาด ๒ นิ้ว

เสนอเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง

- ☐ กลุ่มดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย
- ☐ กลุ่มดนตรีสากลและนาฏศิลป์สากล
- ☐ กลุ่มภาพยนตร์และละคร

๑. ประวัติชีวิตส่วนตัว

- วัน เดือน ปีเกิด
- สถานที่เกิด
- ที่อยู่ (บ้านและที่ทำงาน ที่สามารถติดต่อได้ พร้อมเบอร์โทรศัพท์ โทรสารหรืออีเมล)

๒. ประวัติการศึกษา (สายสามัญและสายศิลปะการแสดง)

- พ.ศ. ที่จบการศึกษา วุฒิการศึกษาและสถาบันที่สำเร็จการศึกษา (สายสามัญ)
- ครูผู้สอนและหรือสถาบันที่ศึกษา (สายศิลปะการแสดง)

๓. ประวัติการทำงาน

- การทำงานทั้งอาชีพส่วนตัว และอาชีพศิลปะการแสดง เน้นประวัติการทำงานด้านศิลปะการแสดง
เป็นสำคัญ ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน (ตำแหน่ง และสถานที่ปฏิบัติงาน เรียงลำดับเวลา)

๔. การสร้างสรรค์ผลงาน (ระบุให้ชัดเจนตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน)

- บรรยายการสร้างสรรค์ผลงานและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ด้านศิลปะการแสดง
- บรรยายให้เห็นวิธีการสร้างสรรค์ผลงานการแสดง ชี้คุณค่าผลงานและความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

๕. ผลงานสร้างสรรค์และการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนในประเทศและต่างประเทศ

- ผลงานด้านการแสดงและการสร้างสรรค์ผลงานเผยแพร่ (ระบุชื่อการแสดง สถานที่แสดง องค์กรที่เกี่ยวข้อง เรียงลำดับเวลา)
- ผลงานเผยแพร่ในสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ บทความในนิตยสาร วารสารต่าง ๆ ฯลฯ (ระบุชื่อบทความหรือชื่อหนังสือ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์)
- ผลงานที่เผยแพร่ทางวิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ (ระบุชื่อรายการวิทยุโทรทัศน์ เรียงลำดับเวลา)

๖. การถ่ายทอดความรู้ความสามารถด้านการแสดง

- บรรยายให้เห็นถึงความรู้ความสามารถด้านการแสดงที่ถ่ายทอดให้กับบุคคล/องค์กร/หน่วยงาน (ระบุชื่อการแสดง ชื่อผู้รับการถ่ายทอด เรียงลำดับเวลา)

๗. รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

- ได้รับรางวัลและเกียรติคุณ ผลงานด้านการแสดง และอื่น ๆ ในระดับภูมิภาค ระดับชาติและระดับนานาชาติ (ระบุปีที่ได้รับ ชื่อรางวัล หน่วยงานที่มอบให้ เรียงลำดับเวลา)

๘. การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

- บรรยายการทำคุณประโยชน์เพื่อสังคมและสาธารณกุศลอื่น ๆ และเวลา (ถ้ามี)

๙. ชีวิตปัจจุบัน

- บรรยายให้ทราบว่าปัจจุบันยังคงสร้างสรรค์ผลงานและถ่ายทอดผลงานให้กับบุคคล/องค์กร/หน่วยงาน พร้อมภาพประกอบ

๑๐. สื่อผลงานนำเสนอ

- เอกสารแบบเสนอประวัติและผลงาน ข้อ ๑ - ๙ พร้อมภาพประกอบ
(บรรยายรายละเอียดของภาพประกอบ)	จำนวน ๑ เล่ม
- วีซีดีหรือดีวีดีบรรจุแบบเสนอประวัติและผลงาน จัดทำเป็นไฟล์เวิร์ด	จำนวน ๑ แผ่น
- วีซีดีหรือดีวีดีบรรจุรูปภาพประกอบในแบบเสนอฯ ในรูปแบบ .jpg	จำนวน ๑ แผ่น
- วีซีดีหรือดีวีดีบรรจุตัวอย่างผลงานด้านการแสดงที่โดดเด่น
ผ่านการคัดสรรหรือตัดต่อมาแล้ว	จำนวน ๑ แผ่น
- พาวเวอร์พอยท์ ไม่เกิน ๕๐ หน้า หรือวีดิทัศน์นำเสนอประวัติและผลงาน
ไม่เกิน ๑๐ นาที (ถ้ามี)	จำนวน ๑ แผ่น
- หนังสือ หรือสูจิบัตร หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ (ถ้ามี)	จำนวน.....เล่ม
- อื่น ๆ	

ลงชื่อ.....ผู้เสนอผลงาน
(.....)

ตำแหน่ง.....

องค์กร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารแนบท้าย สาขาศิลปะการแสดง

๑. การเสนอรายชื่อ ประวัติและผลงานของศิลปินซึ่งสมควรหรือเหมาะสมเป็นศิลปินแห่งชาติ ให้เสนอผ่าน บุคคล ได้แก่ ศิลปินแห่งชาติ หรือเครือข่ายทางวัฒนธรรมทั่วประเทศ เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันทางศิลปะ องค์กรวิชาชีพ สภาวัฒนธรรม วัฒนธรรมจังหวัด ฯลฯ โดยให้หัวหน้าองค์กรหรือหน่วยงานเป็นผู้ลงนามเสนอ ตามแบบเสนอข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมประกาศกำหนด พร้อมหนังสือแนะนำเรียนอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒. ข้อมูลรายชื่อ ประวัติและผลงานของศิลปินที่ไม่ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ ให้ติดต่อขอรับคืนภายใน ๖๐ วัน (นับจากวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

รายละเอียดของผู้เสนอผลงาน

ผู้เสนอชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ/ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเลขโทรสาร/อีเมล.....

ที่อยู่.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเลขโทรสาร/อีเมล.....